
Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България

Публикуван на: 29.08.2014

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България е издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията по силата на законовата делегация на чл. 87, ал. 1 от Кодекса на търговското корабоплаване (КТК). С нея се определят минималните изисквания и националните стандарти:

- » за компетентност на морските лица, свързани с видовете правоспособности и длъжностите, които могат да се заемат с тези правоспособности, за придобиване на правоспособност, поддържане на квалификацията, специалната и допълнителната подготовка, условията и реда за освидетелстване и регистрация на морските лица, с цел повишаване безопасността и здравето при работа, опазването на морската и речната среда и имущество на море и река;
- » към учебните заведения и центровете за професионална квалификация, извършващи подготовка и обучение по морски и речни специалности, за достигане на нормите за подготовка и компетентност на морските лица, по отношение на учебните програми, наличието и прилагането на система за управление на качеството на учебния процес, материалната база, квалификацията на преподавателите, инструкторите и оценителите и учебната практика;
- » към корабоприитежателите.

Наредбата регламентира и реда за комплектуване на кораба с екипаж, носене на вахтената служба на кораба от морските правоспособни лица, признаване на правото на граждани на държави – членки на Европейския съюз, да заемат длъжност на кораб, плаващ под българско знаме, когато това право е придобито в държава - членка, както и правото на граждани на трети страни да заемат длъжност на кораб, плаващ под българско знаме, когато притежават свидетелство за правоспособност, издадено от държава – членка на Европейския съюз, или свидетелство за правоспособност, издадено от трета страна, призната от Европейския съюз, или свидетелство за правоспособност, издадено от държава, която е страна по Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., утвърдена с Решение № 192 на

Бюрото на МС от 22.12.1981 г., в сила за Република България от 28.04.1984 г. (обн., ДВ, бр. 31 от 2005 г., попр., бр. 86 и бр. 91 от 2009 г.), както е изменена (Конвенция STCW), но е не е държава – членка на Европейския съюз и не е в категорията на признатите от Европейския съюз държави.

С Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България са въведени изискванията на:

» Конвенция STCW, заедно с измененията от Манила на Кодекса към Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г. (Кодекс STCW), в сила от 01.01.2012 г. за всички държави – страни по Конвенцията, които не са изразили възражение по процедурата на мълчаливо съгласие, включително и по отношение на Република България (обн., ДВ, бр. 17 от 2014 г.);

» Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица (ОВ, L 323 от 2008 г.), в редакцията ? до 03.01.2013 г., когато влезе в сила Директива 2012/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за изменение на Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица (ОВ, L 343 от 2012 г.).

Основната цел на Директива 2012/35/ЕС е да хармонизира действащите в рамките на Европейския съюз правила относно обучението и освидетелстването на морските лица с измененията от Манила на Кодекс STCW. По специално става дума за правилата относно предотвратяване на практиките на измама при издаването на свидетелства, здравословната годност на морските лица, обучението им по сигурност и по технологични въпроси, за новите изисквания по отношение на квалифицираните морски лица и за нововъведените професионални профили (например „електромеханик“). В същото време с Директивата се въвеждат и допълнителни задължения за държавите – членки на Европейския съюз, във връзка с предоставянето на статистически данни за морските лица за целите на анализа, прогнозирането на тенденциите на пазара на труда, планирането на професионалното развитие на моряците и оптималното използване на възможностите за тяхното професионално образование и обучение.

В периода от 17 до 26 март 2014 г. Европейската агенция по морска безопасност (ЕМСА) извърши проверка на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ относно начина на прилагане на Директива 2008/106/ЕО в редакцията ? след влизане в сила на Директива 2012/35/ЕС. В доклада от тази проверка, постъпил в агенцията на 2 юли 2014 г., се съдържат констатации за непълно съответствие на разпоредбите на националното законодателство с изискванията на Директива 2008/106/ЕО в действащата в момента редакция и се отправят препоръки за отстраняване на несъответствията.

Основната част от разпоредбите на предлагания проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България има за цел съобразяване на препоръките, съдържащи се в доклада от проверката на Европейската агенция по морска безопасност и постигане на максимална степен на хармонизация между нормите на вътрешното право и вторичното право на Европейския съюз. В тази група влизат разпоредбите на: § 1 – 6 от проекта (съответно относно изменение и допълнение на чл. 1, чл. 2, чл. 3, чл. 6, т. 6, чл. 8 и чл. 11 от наредбата); § 7, т. 1, § 9 – 14, § 17 – 19, т. 1, § 20 и 21 от проекта (съответно относно изменение и допълнение на чл. 12, ал. 1, чл. 20, чл. 21, чл. 22, чл. 24, чл. 25, чл. 33, чл. 36, чл. 37, чл. 38, т. 2, буква „б“, чл. 39 и чл. 41, ал. 6 от наредбата); § 23 и 24 от проекта (съответно относно изменения и допълнения на чл. 48 и чл. 58 от наредбата); § 28 – 37 от проекта (съответно относно изменение и допълнение на чл. 82, ал. 2, заглавието на Глава осма, чл. 83, чл. 84, чл. 85, чл. 86, чл. 87, заглавието на Глава девета, чл. 92, ал. 4 и чл. 94 от наредбата); § 39 – 41 от проекта (съответно относно изменение и допълнение на

заглавието на раздел III от Глава девета, чл. 104 и чл. 115 от наредбата); § 42, т. 1, букви „г“ и „д“ и т. 2 – 5 от проекта (за изменение и допълнение съответно на § 1, т. 6 и 7, § 3 и § 5, за създаване на нов § 5а и за изменение и допълнение на § 6 от Допълнителните разпоредби на наредбата); § 43 от проекта (относно изменение и допълнение на Приложение № 1 към чл. 4, ал. 2 и 3 от наредбата); § 44 от проекта (относно създаване на ново Приложение № 2а към чл. 8, ал. 4); § 45 и § 46 от проекта (относно изменение съответно на приложения № 3 и 4 към чл. 8); § 48 от проекта (относно отмяна на Приложение № 25 към чл. 83, ал. 1, т. 9), както и Преходните и заключителни разпоредби на проекта (§ 49 – 51).

Най-синтезирано предлаганите с тези текстове промени могат да бъдат представени по следния начин:

- » списъкът на издаваните на морските лица документи, удостоверяващи тяхното обучение, квалификация и правоспособности се привежда в съответствие с вторичното право на Европейския съюз като се допълва с още два – „свидетелство за професионална компетентност“ и „друг равностояен документ“ и като се провежда ясно разграничение между всеки от тях и свидетелствата за правоспособност по отношение на същност, предназначение и категориите морски лица, на които се издават;

- » регламентира се редът за оценка на плавателния стаж за целите на освидетелстването на морските лица;

- » прецизират се минималните изисквания за образование, обучение и плавателен стаж за придобиване на различните правоспособности в съответствие с действащите европейски норми;

- » хармонизират се изискванията:

- ? към преподавателите и инструкторите, които провеждат обучение с използване на тренажор, както и към оценителите на компетентността на обучаваните;

- ? за продължаване валидността на свидетелствата за правоспособност, свидетелствата за професионална компетентност и на другите равностойни документи;

- ? за извършване на проверка на автентичността на българските свидетелства и на достоверността на вписаните в тях данни;

- ? към корабоприжателите

- » регламентират се задължителните реквизити на свидетелствата за професионална компетентност за премината специална и допълнителна подготовка за море и свидетелствата за професионална компетентност на лицата от изпълнителско ниво;

- » вменява се на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ задължението да предоставя ежегодно на Европейската комисия данни за всички свидетелства за правоспособност или потвърждения, удостоверяващи тяхното издаване, за всички потвърждения на свидетелства за правоспособност, издадени от други държави, както и за всички свидетелства за професионална компетентност на лицата от изпълнителско ниво; регламентират се съдържанието, начинът на предоставяне (в това число и с оглед защитата на личните данни на морските лица) и правата върху тази информация.

Присъствието на втората група норми в предлагания проект на наредба е продиктувано от необходимостта текстовете на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България, уреждащи обществените отношения, свързани с удостоверяването на здравословната годност на морските лица и с носенето на вахта, да бъдат синхронизирани с правилата на:

- » Морската трудова конвенция, 2006 г., на Международната организация на труда,

приета в Женева през февруари 2006 г., ратифицирана със закон, приет на 27.05.2009 г. – ДВ, бр. 42 от 2009 г., в сила за Република България от 20.08.2013 г. (обн., ДВ, бр. 76 от 2013 г.), която регламентира по нов начин продължителността и разпределението на работното време, почивките и отпуските на морските лица на борда на кораба и въвежда три нови длъжности – капитан на риболовен кораб, механик на риболовен кораб и корабен готвач;

» Закона за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване (обн., ДВ, бр. 109 от 2013 г.), чийто § 6 привежда чл. 88б КТК относно трудовите правоотношения между корабоприжателите и членовете на екипажите на корабите в съответствие с изискванията на Морската трудова конвенция;

» Наредба № Н-11 от 2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България (обн., ДВ, бр. 41 от 2014 г.), която урежда по нов начин обществените отношения, свързани с установяването и удостоверяването на здравословната годност на морските лица.

Към тази група следва да се причислят разпоредбите на § 7, т. 2 – 5 от проекта (относно изменение и допълнение на чл. 12, ал. 2 – 5 от наредбата); § 15 и 16 от проекта (относно допълване съответно на чл. 28 и чл. 33 от наредбата) и § 47 от проекта (относно отмяна на Приложение № 7 към чл. 12, ал. 2 от наредбата).

Чрез последната група текстове, включваща § 8 от проекта (относно изменение на чл. 16 от наредбата); § 19, т. 2 от проекта (относно изменение на чл. 38, т. 2, буква „б“ от наредбата); § 22 от проекта (относно чл. 47, ал. 1 от наредбата); § 25 – 27 от проекта (относно изменение и допълнение съответно на чл. 63, ал. 2, чл. 67 и чл. 78 от наредбата); § 38 от проекта (относно изменение на чл. 99, ал. 5 от наредбата); § 42, т. 1, букви „а“ – „в“, „е“ и „ж“ и т. 6 от проекта (относно изменение съответно на § 1, т. 1, 2, 4, 9 и 10 и § 7 от Допълнителните разпоредби на наредбата), се усъвършенстват разпоредби на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България, в това число и като се отстраняват допуснати в действащата редакция технически грешки и нормите се привеждат в съответствие с изискванията на чл. 40, ал. 2, т. 3 Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове (обн., ДВ, бр. 39 от 1974 г., доп., бр. 7 от 1978 г. и бр. 57 от 1980 г., изм. и доп., бр. 46 от 2007 г.).

В съответствие с чл. 3, ал. 4, т. 1 от Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 35 от 2007 г., изм., бр. 53 и 64 от 2008 г., бр. 34, 71, 78 и 83 от 2009 г., бр. 4, 5, 19 и 65 от 2010 г., попр., бр. 66 от 2010 г., изм., бр. 2 и 105 от 2011 г., доп., бр. 68 от 2012 г., изм. бр. 62, 65 и 80 от 2013 г., изм. и доп., бр. 53 от 2014 г.) Работна група 9 „Транспортна политика“ към Съвета по европейските въпроси разгледа и изрази положително становище по проекта на наредба. Към този доклад е приложена изготвената таблица за съответствие с нормите на Европейското право.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

В изпълнение на изискването на чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове проектът на наредба е публикуван на интернет страницата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Постъпилите в хода на общественото обсъждане становища и предложения са отразени в приложената към този доклад справка.

Пълният текст на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2012

г. за компетентност на морските лица в Република България (Обн., ДВ, бр. 31 от 2012 г., доп., бр. 81 от 2013 г.) може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Павлинка Ковачева - главен юрисконсулт в Изпълнителна агенция „Морска администрация“,
тел.: 02/ 9304079,
e-mail: Pavlinka.Kovacheva@marad.bg

Приложение

» [Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България \(272 KB\)](#)